

כ: :

הקומץ רבה פרק שלישי מנחות

מסורת הש"ס

עין משפט
גר מצודה

די א מי פטור תכל
מקטין הלל ג:

שיטה מקובצת

16 מאן שמע ליה כו
(בבבבב) (הההה) קרבן
מלמד מהמורה ע"פ רבי
מי ריש לה קדושת הנהג
וארלו רבנן אין לה קדושת
הנהג וכולי לפיכך אכל
לרבי הוה קדושת הנהג כמס
כמו כהנהג לר"ן (א) רבי עיין
הנהג (א) רבי עיין
17 כמסע כשיא: (א) רבי אומר
קרבן (א) רבי אומר
ממקום (א) ומהו גוש חיבה
ודם נמקין (א) כרובי (א) גורין
מקום דרבינו שיאראין
לכובד למערה רבא רבא
שיחה המערה טוריה וי
נחמס עליה בי גורי עמי:
18 ומהו הכרובי ומהו טעום
הנהג כהנהג: (א) רבי
עמי למהו הכרובי ומהו
הנהג קדושת הנהג כשי
גורין מקום כמלא קדושת
קדושת רבי ומהו על
המערה ומהו (א) גורין
האחרים הכרובי ומהו
עמי למהו הכרובי ומהו
הנהג קדושת הנהג כשי
גורין מקום כמלא קדושת
קדושת רבי ומהו על
המערה ומהו (א) גורין

אדרבה דם הוה ליה רבויי כו'. ומה דלג חשיב פיגול דם
וקומץ לא מיחייב עלייהו משום פיגול כדאמרין בהקומץ
וטוטא (על דף יד.) דליתיה גופייהו מחירין וניהו אכל אכריס חייבים
עלייהו משום פיגול: **נפסל** בשקיעת החמה כמותה. כריש מי שהיה
טמא (פסחים ד' זג.) דאמרין דמשקיעת
החמה עד לאת הכוכבים ד' מילין לר'
יהודה הקשה ר"ת כדפוק כמה מדליקין
(שנת דף יב.) משמע **לא** דלרבי יהודה
משקיעת החמה עד **ט** הלילה שני
שקעה החמה אכל משקיעת החמה
משמע סוף שקיעת החמה שכבר
קרבן (א) רבי אומר
משמע מחמת שקיעה מד מדאמר'
(שנת דף כא.) גבי נד מוכה מלווה
משקיעת החמה ולי כמחילת שקיעה
עדיין הוא יוס גדול והוה שרגא
בטיהרא ולפיכך שקיעת החמה נמי
דהכל גבי דם כמחילת שקיעה איירי
וינחא טפי משום דאמרין כסוף איהו
מקומן (ונחם דף נ.) מנין לדם שנפסל

דס נפסל בשקיעת החמה. דאינו ראוי לזרוק בלילה דכתיב ביום לומו
את בני ישראל להקריב וגו' (ויקרא ו' ה') ויום למחר נפסל בלילה
כדאמרין במס' ונחם כפרק איהו מקומן (דף נ.) מנין לדם שנפסל
בשקיעת החמה תלמוד לומר ביום הקריבו את זבחו וגו' (ו) והתם יליף לה
שפיר וכן קומץ דלעיל מביזים לומו
17 א' כמז זאת המורה לעולה ולמנחה
וגו' (א) אכל אכרי עולה והתור להקריב
כל הלילה כדאמרין בהאי פירקין
(דף נ' טו.) מנלן? מנא השמש כלומר
למחר בל השמש ומקטין כל הלילה:
קרבן. נפש כי מקריב קרבן מנחה
וגו': שני גורין. שני בקיעות גדולות:
וכן הוא אומר. דעיים קרבן מקרו.
ולהכי נקט שני גורין (א) כדלפינן מקרא
פרק שלישי דמסכת יומא (דף נג.) א':
ולכרין הגשה כמנחה טעוין קמיה
כמנחה והמתנדב שני גורין יביא עיני
אחרים להקטין: **דס מעל מנחק**
נפסא. ומרי מעוטי למה לי נמח

קרבן כלל מעל מנחק פרט כל קרבן חזר וכלל (א) אף כל שאחרים באין
לו חובה ולא דם דלין אחרים באין לו חובה מעל מנחק כדלפינן באין חובה כל
מה (א) מנחה שממרת אף כל כו' דאם כן (ב) דמדברית צדד דאחרים
באין חובה לה כל הך וכד דמתייר מרביית דם אף כל למעוטי מאי
בשלמא למאי דהוה סליק דעמין מעיקרא (א) (ואע"ג) דאף כל הוה
ממעט נמי עיני (א) הוה מני למיפק דנרביי צדד אחרים באין חובה כל
הך וכד דמתייר מרביית לרם (א) (ונרביי דם צדד דמתייר) ואף כל למעוטי
עיני שאין אחרים באין להם חובה ואין ממירין ולהכי איצטרך מעל
מנחק ימירא למעוטי דם אכל השמא דלמחר עיני אחרים באין חובה
להם (א) מרי דם צדד דמתייר אף כל למעוטי מאי (א) (קראי) למאי אחא
(מנחת) דדרשין מניה לעיל אף כל שאחרים באין להם חובה אכל מרי
אחינא לא מאי אחא למעוטי: (א) נפסיס. (א) אין אחרים באין לו חובה:
דמחא

בשקיעת החמה שנאמר ביום הקריבו את זבחו ביום שאתה זוכה אהה
מקריב ולי כסוף שקיעת קמח למה לי קרא שפיטא דנפסל בלילה דלין
יכול לזרוק דכתיב ביום לומו ועמוד השחר שפיטא דפוסלת בו דומיא
דלוימוריס ופי' שם כבועטס דג"מ אס עלה לגבי מנחם משום דלין
לינה מועלת בראשון של מנחה וקאי למ"ד מועלת מאי איכה למימר
ואין לומר דליצטרך משום דק"ל גבי דם אס עלה לא ירד הואיל וכן
כשר בלוימוריס ואס מעלהו לגבי מנחם הוה אחינא דיכול לזרוק (א) משום
דבהא פלוגתא היא דרנן בגמלא ור' יהושע דר' יהושע אמר ירד ולרנן
גמלא לא ירד וכי מימא דליצטרך משום דס"ד דלא מיפסיל בלילה כי
הכי דלין חייבין עליו משום פיגול ומה כדאיתא בסוף כל השר
(מילין דף קי.) הרי עמי ולכונה דלין חייבין עליהן עמי ומה רבי
שמעון ואפילו הכי מיפסיל בלילה כשקדשו בכלי שרת וכי מימא משום
דלפינן מדם דלמח שאני דם דמתייר ולפי מה שמפרש רבינו תם דמתייר

בשקיעת שקיעה ינחא וכן משמע בפ' מי שהיה טמא (פסחים דף נג.) דשמיטה אסורה מתחילת שקיעה גבי מי שהיה בדרך רחוקה דקאמר תתם
אזוהי דרך רחוקה מן המודיעים לירושלים חמשה עשר מילין ומוכה תתם דהיינו חמשה עשר מילין מפלגא דיומא עד שקיעת החמה ולא חשיב
שקיעה קאמר הכי ממעט לה מביזים הקריבו הא עד לאת הכוכבים דם עד לאת הכוכבים אס כן הוה שעת שמיטה ומיהו קשיא אי בתחילת
נמי שקיעת החמה דליירי כסוף שקיעה כגון לאת הכוכבים כדאמרין בפרק הריני נזיר מן הגזירות (מיר דף טו.) כגון דחזאי תלמא וימי סמוך
לשקיעת החמה והיינו בזמן השמשות כדאמר עלה בפרק כיד לזילן (פסחים דף סא.) כזראה בין השמשות וגם כדפירקין (לקמן דף יו.) כל המניח
פתיחן אחר שקיעת החמה עובר בשעה שהיין מוקאמר רבה נר דר הונא ספק חשיבה ספק אינה חשיבה לא חולין ולא מניח ועוד אמרין
במס' תענית (דף יב.) כל תענית שלא שקעה עליו חמה לא שמייה תענית (א) ומנחה אנוחיה מורה היא שהכל נהוגין עד לאת הכוכבים ויש לומר
לעולם נפקא ליה שפיר מחילת שקיעה מביזים דאס אוי ענין כסוף שקיעה דנפקא מביזים לומו מנחה ענין לתחילת שקיעה ויש מפרשים דמן
התורה אינו נפסל עד לאת הכוכבים אלא רבנן עבדו הרחקה ופסוליהו מתחילת שקיעה והעמידו דבריהם במקום כרת לענין דרך רחוקה כדי
שהו וזיזין למחר לבא וקשיא דא"כ ליחשביה (א) (כסוף) פסמים בסוף האשה (דף נג.) כגדי הך שהעמידו דבריהם במקום כרת ויש לומר
דלא חשיב אלא מידי (דלא) דהוה מידוש אכל זה אינו מידוש אס תקון כדי שימיהו לבא דהכי נמי לא חשיב חמיכה יבלתו והבאלמו מוחין
למחוס והרכבתו וזבאון גופיה יש לחלק בין מת לו מת קודם חזות למת לו אחר חזות כדמשמע בפרק מי שהיה טמא (פסחים דף זג.) ואפילו
הכי לא חשיב לה והשמה אף דאמרין בפ' המנחות והנסכים (לקמן דף קא.) ויריש מעילה (דף ו.) לפי זריקה מועלין בו ומוקי לה דקבליה סמוך
לשקיעת החמה דלא הוה שהות למזריקה ההו מעילה דרבנן דעד לאת הכוכבים יש שהות לזרוק ומיהו קשיא כדאמרין בסוף איהו מקומן
(ונחם דף נ.) קדשים הנאכלים ליום אחד מחשבין בדם משקיעת החמה דאי חישב לזרוק לאחר שקיעה מיד הוה פיגול דהו משמע חון לזמנ
ואין לומר פיגול דרבנן דהא דומיא דלוימוריס ובשר קדשים איירי דהו פיגול דאורייתא ולא קתני בשר קדשי קדשים מחזות ואילן דזמן אכילתו
מדרבנן וי"ל דהיהו שקיעה כסוף שקיעה דהיינו לאת הכוכבים כמו שמפרש ר"ת דמשקיעת משמע סוף שקיעה (א)

מלמד שמתנדבים עצים כו'. הא דפליגי הכא רבי ורבנן דלרבנן נדבה ולרבי קרבן גמור היינו כשאמר הרי עלי שני גזירי עיני אלו למונח
כדמחא בנוספתא דשקלים (פ"ג) האומר הרי עלי עיני מביא דמי שני גזירי עיני ונתן לשופר (א) ולוקחין כהנים כהן עיני ומקריבין
אותן על גבי המזבח וניאומים מהן ואין מועלין בהן ואם הקריבין בחוץ פטור ואם אמר הרי עלי שני גזירי עיני אלו למונח כהן מקבלן הימנו
ומקריבין לגבי מנחה ואין ניאומים בהם (א) אכל מועלין בהם ואם הקריבין בחוץ פטור ואילו ואלו
סולתין בלשכת דיר העזים ואם חומר אמאי קאמר מאן שמע ליה דאמר עיני קרבן רבי היא והא לרבנן נמי איקרו קרבן ולא בעו מליחה
וי"ל דמדקאמר עיני ודם משמע ליה דחשיבי קרבן גמור כדס והיינו כרבי: **לרבי** רבי עיני טעוין קמיצה. ואם חומר (א) מ"ש דרבי
מקיש עיני למנחה וימר מלשאר קרבנות ויש לומר דהאי קרבן דמרבי מינה עיני מקרבן דגבי מנחה דריש לה בתורת כהנים וא"ת מנלן
דמקשינן למנחה דנקמא האיכה מנחות טובא (א) דלין נקמלות ויש לומר דלגבי מנחה הנקמלת כתיב (ויקרא ג) ונפש כי מקריב קרבן מנחה ואם
חומר ומה קמיה שייך בעיני הא אין בהם שריים וכולן נשרפין ויש לומר דלשכתן כי היא גוונא כריש ואלו מנחות (דף עג.) לר' שמעון דמנחת
חוטא של כהנים נקמלת הקומץ קרב לעזמן והוא הדין (א) כאל עיני: **עצים** טעוין קמיצה. והוא הדין ימין וקידוש כלי:
אפיך

16 (ונחם דף נ.) (א) לקמן ק"ל
17 (א) רבי אומר (דף נ.) אס
(א) מעילה י: עיני כו' מלמח
דכתיב וכו' פסח חוקי.
(א) ולמחר נפסל. ז"ל (א) ויקרא
18 (א) ויקרא (א) ז"ל
מנחה (א) למחלה ולמנחה
מנחה לר' קמיה מנחה
הכי לר' דיה לרבי כו' עיני
המתנדב י: עיני כו' מלמח
מי דמתייר בלג אחרים. ז"ל
(א) סוף ד' דיה (א) ז"ל
מ"ו: (א) ויקרא. ז"ל (א) ז"ל
למח (א) הנהג (א) הלילה תלמח
מ"ו: מ"ו: ז"ל (א) ז"ל
ז"ל (א) ונפש חוס' מ"ו: ז"ל
ד"ה (א) הפסוק (א) ז"ל
ד"ה (א) הפסוק (א) ז"ל
מנחה (א) ד"ה מנין זל מה
שמיטה אס על ד"ה
(א) והייתו לוקחין כהן. ז"ל
(א) ומתוכם הכה. ז"ל

תורה אור השלם

1. והגדרות הפלוג על
קרבן העצמי והקטין
הלויים והעם לקריאת לביית
אלוהי לביית אבות
לעומת מנחת עשר כהונה
לכבוד על מנחת יי אלוהי
כמבואר בתורה.
מספר י"ח לה

הגהות הב"ה

(א) ש"י ד"ה ר"ה מ"ו י"ו
דאם כן דמדידותיות מנח
וכי וכל דמתייר מביזים
להם ג"כ ונרביי אס וי'
למעוטי מאי א"כ קרא
למח:

בוסף רש"י

קרבן. נפש כי מקריב קרבן
מנחה (ויקרא ג.) וכן הוא
אומר. דעיים אקריב קרבן
וטעוין הגשה. כקין
דומיות מעבדות מנחה
עצום טעוין קמיצה.
שמחוק לענין דין עד
טעול מהו מלך קומץ
עצום שהמנח ארס טעוין
עלם להקין בעלי הקדש
כמ"ד קריעת (לקמן דף יו.)
שיקח חן הפעם משע
כקומץ וקריב תחלה.
דהאייל ומקיש ליה למנחה
שטעוין מלך והנהג טעוין
נמי קמיה עצום. חולין
עלם טעוין עלם אחרים
להקריב עליהן מהו מאי
קרבן ומתוכם הכה. ז"ל